

РЕШЕНИЕ

№ 2523

гр. София, 11.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 17.03.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Катя Аспарухова

ЧЛЕНОВЕ: Мария Ситнилска

Елка Атанасова

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **938** по описа за **2023** година докладвано от съдия Елка Атанасова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208-чл.228 от АПК във вр.с чл.63в от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба от ЗД „БУЛ ИНС“ АД, представлявано заедно от изпълнителните директори С. П. и К. К., чрез адв. М. Г., срещу Решение от 28.06.2022г. по НАХД № 7385/2021г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 101 състав, с което е потвърдено наказателно постановление № Р-10-295 от 20.04.2021г. на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“.С наказателното постановление, на основание чл.644, ал.2, предл.2 във вр. с ал.1, т.2, във вр. с §1, т.51 от ДР на КЗ, във вр.с чл.648, ал.1 от КЗ, е наложена „имуществена санкция“ в размер на 3 000 лева на дружеството- жалбоподател, за нарушение на чл.108, ал.1 от КЗ.

В касационната жалба са изложени съображения за незаконосъобразност на обжалвания акт като постановен при допуснати съществени нарушения на материалния и процесуалния закон. Касаторът твърди, че с наказателното постановление на ЗД „Бул Инс“ АД е наложена санкция при неспазване на законовата процедура и за нарушение, каквото не е извършено от дружеството. Оспорва твърдяното нарушение да е извършено в условията на повторност, доколкото, съгласно чл.108 от Кодекса за застраховането, по който текст е наложена санкцията, влиза в сила на 01.01.2016г., и относимо за повторността за нарушение по чл.108 от

КЗ, по смисъла на §1, т.51 от ДР на същия закон, би било единствено нарушение на чл.108 от КЗ от 01.01.2016г., извършено в срок от една година от влизане в сила на наказателното постановление по повод на това нарушение. Сочи, че дружеството е санкционирано за квалифициран състав на административно нарушение, чиито елементи не са описани в съставения акт за установяване на административно нарушение. В тази връзка коментира, че наказателното постановление не съответства на фактическата обстановка, описана в акта за установяване на административно нарушение, защото на дружеството е наложено наказание за нарушение, което не е било предявено по установения в ЗАНН ред. Излагат се доводи за неправилна правна квалификация на твърдяното нарушение, тъй като според жалбоподателя нормите на чл.108 от КЗ имат характер на общ закон по отношение на глава 39 „Имуществено застраховане“ и глава 47 „Задължителна застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите“ от КЗ и доколкото в конкретния случай се касае за претенция по застраховка „Гражданска отговорност“, то приложими са разпоредбите на чл. 496 и сл. от КЗ. Настоява се за неправилна индивидуализация на административнонаказателната отговорност с налагане на санкция, която не съответства на целите на чл.12 от ЗАНН. Алтернативно се застъпва становище за наличие на маловажен случай по смисъла на чл.28 от ЗАНН, поради липсата на настъпили общественоопасни последици, както и поради факта, че към момента на съставяне на АУАН застрахованият изцяло е получил определеното му застрахователно обезщетение. Моли да бъде отменено изцяло решението СРС, 101 състав по НАХД №7385/2021г., съответно наказателно постановление № Р-10-295/20.04.2021г, като противоречащо на материалния закон и поради допуснати съществени процесуални нарушения, и алтернативно- да бъде изменено наказателното постановление, като съдът преквалифицира наложената санкция от такава по чл.644, ал.2 от КЗ на такава по чл.644, ал.1, т.1 от КЗ и да наложи минималната законова санкция.

В съдебното заседание касаторът ЗД „Бул Инс“ АД, редовно призован, не се представлява.

Ответникът заместник- председател на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, редовно призован, се представлява от юрисконсулт С., който моли съдът да остави в сила решението на СРС като правилно и законосъобразно, като присъди юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокурора, се представлява от прокурор В.. който изразява становище за оставяне в сила на обжалваното решение и за отхвърляне на касационната жалба.

Административен съд София- град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, и в рамките на касационната проверка, извършена съгласно чл.218 от АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е допустима, като подадена срещу съдебно решение, подлежащо на касационен контрол, от надлежна страна по смисъла на чл. 210, ал. 1 АПК и при спазване на преклузивния 14-дневен срок по чл. 211, ал. 1 АПК във вр. с чл.63в от ЗАНН. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съобразно чл. 218 от АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон.

Решението на Софийския районен съд е валидно, допустимо и правилно.

За да постанови оспореното решение, първоинстанционният съд, след запознаване с доказателствата, събрани в хода на съдебното производство, е установил следното:

На 08.11.2020г. пред ЗД „Бул Инс“ АД е предявена претенция за изплащане на застрахователно обезщетение, вследствие на подадено от Г. Г. уведомление за щета. Преписката е образувана по повод на настъпило застрахователно събитие-пътнотранспортно произшествие (ПТП), в резултат на което са причинени увреждания на лек автомобил „Форд Ф.“, рег. [рег.номер на МПС], собственост на г-н Г.. Завеждането на претенцията е удостоверено с № [ЕГН], на основание договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите на виновния водач, обективиран в застрахователна полица № BG/02/120000025888. На датата на завеждане на претенцията (08.11.2020г.) пред застрахователя са представени писмени доказателства, необходими за установяване на основанието и размера ѝ, а на увредения автомобил е извършен оглед. На 10.11.2020г. е представено удостоверение за банкова сметка. На 13.11.2020г. е извършен втори оглед на увреденото МПС и след тази дата застрахователят не е изисквал допълнителни доказателства или изискуеми по силата на закон документи. На 26.03.2021г. ЗД „Бул Инс“ АД изплатил застрахователното обезщетение по щетата в размер на 791,53 лева.

При така установените факти, контролният орган съставил акт за установяване на административно нарушение № Р-06-287/08.04.2021 г., в който подвел нарушението към хипотезата на чл. 108, ал. 1 от КЗ. Въз основа на акта и доказателствата по преписката, след като установил, че нарушението е извършено на 05.12.2020 г., в едногодишния срок на наложеното административно наказание с наказателно постановление № Р-10-714/23.07.2019г., влязло в сила на 31.12.2019г., с което на жалбоподателя е наложена имуществена санкция за нарушение на чл.108, ал.1 от КЗ, административнонаказващият орган издал процесното наказателно постановление и квалифицирал нарушението като повторно.

От събраните по делото доказателства въззивният съд е приел, че актът за установяване на административното нарушение и наказателното постановление са издадени от компетентен орган в рамките и кръга на правомощията му, както и че съдържат изискуемите реквизити и при издаването им са спазени сроковете за образуване и приключване на административнонаказателното производство. Съдът е приел още, че не са допуснати нарушения на съществени процесуални правила, а материалният закон е приложен правилно. В решението е прието за установено по несъмнен начин, че на посочените в наказателното постановление време и място касаторът е извършил от обективна страна нарушение на чл. 108, ал. 1 от Кодекса за застраховането, като не се е произнесъл в рамките на 15 работни дни от представянето на всички поискани от застрахователното дружество доказателства по някой от предвидените в тази разпоредба начини. В обжалваното решение са наведени подробни доводи, че нарушението е извършено в условията на повторност. Изложени са мотиви относно неприложимостта на нормата на чл. 28 от ЗАНН в процесния случай.

Съдебното следствие в хода на първоинстанционното производство е проведено обективно, всестранно и пълно. По делото не са събрани доказателства, които да оборват установената в наказателното постановление фактическа обстановка. Такива не са представени и в касационното производство.

С оглед на това изложените правни изводи в обжалваното решение напълно се

споделят от настоящия касационен състав. При постановяването му не са допуснати съществени процесуални нарушения по смисъла на чл. 348, ал. 3 НПК, които да обосновават отмяната му. Районният съд е проявил необходимата активност за всестранно и пълно изясняване на фактите и обстоятелствата, включени в предмета на доказване по делото, като е събрал относимите доказателства. Процесуалните права на страните не са били ограничени. Съдът е обосновал изводите си относно фактическата обстановка, като е обсъдил подробно доказателствата по делото. Пред касационната инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на чл. 219, ал. 1 АПК, поради което и на основание чл. 220 АПК се приемат за доказани фактите, така, както са установени от Софийския районен съд.

Разпоредбата на чл.108, ал.1 от КЗ предвижда, че застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията по застраховки по раздел I от приложение №1 или по т.1-3,8-10 и 13-18, раздел II, буква „А“ от приложение №1, които не са застраховки на големи рискове, в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл.106, като: 1.определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или 2. мотивирано откаже плащането. За нарушение на разпоредбите на КЗ, включително за неизпълнение в срок на задължението по чл. 108, ал. 1, законът в чл. 644, ал. 1, предвижда административно наказание - "глоба" или "имуществена санкция" в посочените в т. 1 и т. 2 размери. При повторно нарушение размерът на санкцията се определя съгласно разпоредбата на чл. 644, ал. 2 КЗ. Според определението, дадено в § 1, т. 51 ДР, "повторно нарушение" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същия вид нарушение. Касаторът не твърди и не представя доказателства, че в срок до 04.12.2020 г. включително, се е произнесъл по щетата по някой от начините, предвидени в чл. 108, ал. 1 КЗ. Не е спорен и фактът, че срокът за произнасяне е започнал да тече от 13.11.2020 г., на която дата са били представени всички документи по чл. 106 КЗ. Следователно, законосъобразен е изводът на административнонаказващия орган и на първоинстанционния съд, че застрахователното дружество е извършило нарушение по чл. 108, ал. 1 КЗ. Правилно е ангажирана отговорността на касатора по чл.644, ал.2 вр.с ал.1, т.2 от КЗ, доколкото, видно от приложеното наказателно постановление № Р-10-714/23.07.2019г., влязло в сила на 31.12.2019г., на ЗД „Бул Инс“ АД е наложена имуществена санкция за същото по вид нарушение.

Правилно и в съответствие със закона Софийският районен съд е приел, че не е допуснато съществено нарушение, доколкото в АУАН не е посочено, че нарушението е извършено повторно. Изискването на чл.42, т.4 от ЗАНН за описание на нарушението чрез всички елементи от фактическия състав на деянието по чл.108, ал.1 от КЗ е спазено при съставяне на горепосочения АУАН. В чл.42 от ЗАНН не е предвидено отразяване на санкционните разпоредби, т.е. тези, по които следва да се наложи наказанието, както и не е предвидено в АУАН да се посочва или определя вида и размера на наказанието. Тази уредба съответства и на правната природа на АУАН, а именно като акт, с който се установява нарушението и нарушителя. Видът и размера на наказанието се определят с наказателното постановление, поради което, съобразно чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗАНН, те са и основен негов реквизит. Повторността на нарушението е елемент, който се отнася до определянето на размера на наказанието. Това е така, тъй като при повторност наказанието се определя в по-голям размер, т.е. повторността като елемент, относим към определяне на размера на наказанието, не

следва да бъде включван и в АУАН.

Съдът приема за неоснователни доводите на касатора за неправилна правна квалификация на твърдяното нарушение, поради това, че нормите на чл.108 от КЗ имат характер на общ закон по отношение на глава 39 „Имуществено застраховане“ и глава 47 „Задължителна застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите“ от КЗ, като съгласно ЗНА в тези случаи се прилага специалният закон. Излага съображения, че в конкретния случай се касае за претенция по застраховка „Гражданска отговорност“, поради което са приложими разпоредбите на чл.496 и следващите от КЗ, които уреждат именно тази хипотеза. Разпоредбата на чл.108, ал.1 от КЗ е разположена систематически в глава 7, раздел VII „Организация на дейността по уреждане на застрахователни претенции“, като част от дял втори „Изисквания към управлението и дейността на застрахователи и презастрахователи“. Правилно районният съд е съобразил, че това е норма, която следва да намери приложение при всяка една претенция, предявена към застраховател. Според изричната разпоредба на чл. 108, ал. 3 КЗ, в случаите на застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, когато не са представени всички доказателства по чл. 106 КЗ, се прилага срокът по чл. 496, ал. 1 КЗ. Следователно, съотношението между двата срока е нормативно установено, като всеки от тях има самостоятелно приложно поле, което е законово разграничено от това на другия, без помежду им да има застъпване. Двата срока не са в колизия, която да трябва да се преодолява с признаване на надделяващ приоритет на втората разпоредба като специална по отношение на първата като обща.

Съдът намира за неоснователни възраженията на касатора, че наложеното наказание на съответства на целите на чл.12 от АПК. Разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от КЗ е правилно приложена във връзка с § 1, т. 51 от ДР на КЗ. В случая се касае за повторност, а не за инцидентност на неизпълнение на задължение, поради което наложената санкция съответства на тежестта и характера на извършеното нарушение.

Законосъобразно районният съд е приел, че случаят не е маловажен по смисъла на чл.28 от ЗАНН, доколкото е налице засягане на значими обществени отношения, касаещи предмета на нарушението, поради което и обществената опасност на деянието не се явява незначителна и не следва да се приеме, че това деяние не съставлява нарушение. С нормите, регламентиращи сроковете за произнасяне по застрахователни претенции, се преследват целите по чл. 2 КЗ, една от които е защита на интересите на потребителите на застрахователни услуги. Приключването в срок на заведената претенция за изплащане на обезщетение е едно от средствата за защита на тези интереси, а именно - бързото уреждане на претенции към потребителите на застрахователни услуги. Забавеното уреждане на застрахователни претенции винаги засяга правата на ползвателите на застрахователни услуги, които не могат да получат своевременно обезщетение, с което да възстановят претърпените вследствие на застрахователното събитие вреди или да потърсят защита на правата си по съдебен ред в случай на отказ от страна на застрахователя да изплати застрахователното обезщетение или при несъгласие с неговия размер.

По изложените доводи настоящият касационен състав приема, че първостепенният съд е постановил валидно, допустимо и правилно решение, в съответствие с материалния закон и без да е допуснато съществено нарушение на процесуалните норми, което да съставлява отменително основание.

При този изход на спора и при направеното своевременно искане на ответника на основание чл.63д от ЗАНН, съдът, като взе предвид фактическата и правна

сложност на делото, счита, че ЗД „Бул Инс“ АД следва да бъде осъдено да заплати разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 80 лв., определено съгласно чл.37, ал.1 от Закона за правната помощ и чл.27е от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл.221, ал.2, предл.1 от АПК, Административен съд София- град, XIX касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение от 28.06.2022г. по НАХД №7385/2021г. на Районен съд- София, 101 състав, с което е потвърдено наказателно постановление № Р-10-295 от 20.04.2021г.на заместник- председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“.

ОСЪЖДА Застрахователно дружество „Бул Инс“ АД да заплати на Комисията за финансов надзор юрисконсултско възнаграждение в размер на 80 (осемдесет) лева. Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.